

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kelmah hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V stvari severne železnice.

Na Dunaji 24. januarja.

Zopet bode o Severni, Ferdinandovi železnici govorjenja in debatovanja! Redkokedaj je katero gospodarsko vprašanje toliko zanimanja in znatiželjnosti kjerkolibodi vzbujalo, kakor se to godi pri vprašanji: ali naj se naša Severna železnica podržavi ali naj se še na dalje pusti v upravi in v užitku privatne družbe? Odkar je sedanje vlada začela železnice podržavljati, obrnene so vse oči na najbogatejšo in najkoristnejšo avstrijsko železnico, vse gleda na tisto delniško društvo, ki si je v državi naši pridobilo izredno moč, neizmeren upliv. Davno je že slehernemu znano, da imajo delničarji Severne železnice vse Dunajske časopise na svoji niti in da z njihovo pomočjo slepijo javno mnenje, kolikor je le to po teh potih mogoče. In zato postaje svet čedalje bolj radoveden, ali tudi ta železnica, ki vsako leto sedemnajst milijonov čistega dobička donša, pride v državne roke, ker si je država osvojila toliko državnih cest, ki svojim prejšnjim gospodarjem neso bile v poseben prid.

Vlada svojih misli o tej stvari ni obešala na veliki zvon, toda občinstvo je neprestano po družtvih, na shodih in v peticijah razodevalo svoje mnenje, mnenje, da je Severno železnico brez vprašanja vzeti v državno upravo! Lani poleti bil je razgovor o tem za vsako mizo, zlasti v političnih krogih debatovalo se je o tem neprestano in zapaziti je bilo, da se vse naše stranke ujemajo glede podržavljenja te preimenitne železnice. Na Dunaji bi delniško društvo izimši ravnatelje in delničarje svoje, ter nekoliko ministrov komaj deset tacih našlo, ki bi se izjavili za podaljšanje privilegija, — tako Dunajsko občinstvo mrzi rečene delničarje zbog tega, ker so prevoznino za premog tako kruto visoko nastavljali in vsakdanji konsum goriva tako brezobzirno dražili! Voznina za osebe in blago prišle so na Severni železnici tako visoko, da so nekatere obrtnosti, ki so morale uporabljati to drago železnico, naglo propadale in propale. Po tem takem se ni čuditi, da so ravnateljem in delničarjem padale mastne dividende v žepe. Na podstavi privilegija so drli občinstvo, v katerem se je zato vnel živ srd proti temu velikemu zavodu.

Navzlic temu bi bilo skoraj zastoj upati, da se

Severna železnica obrne v obči prid, da se jo pridruži k podržavljenim železnicam. Delničarji sedijo pri polni skledi in z lepa se ne bodo dali odtrgati od bogato obložene mize! Denarja imajo na kupe in ne gledajo na dva ali tri milijone, da le vodo napeljejo na svoj mlin.

Tako pa je prišlo vlansko leto, da nas je vlada presenetila z dogovorom, ki ga je „dognala“ z društvom Severne železnice, in kateri je delničarjem dovoljeval privilegij, da smejo še nekatere ure — devetdeset let občinstvo odirati. Zato da so pa vladi dali nekoliko takomenovanih koncesij, ki ljudstvu kažejo prijazno lice, prav za prav pa neso piškavega oreha vredne. Vlada je ominozni dogovor predložila tudi državnemu zboru, a, kakor znano, sveta nevolja občinstva popihala je to predlogo raz parlamentarne mize, kakor burja odnese zmes ilovice in slame, o kateri je njen gospodar mislil, da je koča, da je palača!

In te dni stopila je vlada pred državni zbor z novim dogovorom, ki je v primeri s prejšnjim brez ugovora bolji, naprednji. Dovoljuje se v njem samo 55 let in določuje se, da Severna železnica s pritisklinami vred po teh letih pride v čisto svojino države, ker se mora do 1941. leta amortizovati ves delniški kapital. Nadalje dopušča se državi pravica, da o priliki tudi ona svojo besedo utakne v tarifno politiko Severne železnice, ustanovljeno je namreč, da je od 4. marca 1886. leta naprej voznino uravnati slično kakor na državnih železnicah, torej znižati jo za 20%. Ako bi pa pozneje dividende dokazovale, da ima društvo še vedno veliko čistega dobička, ima država pravico, tarife še na dalje zniževati. Vrh tega se društvo zavezuje, da bode gradilo vse osnovane stranske železnice, osobito progno Krakovo-Vodovice, za 20 milijonov goldinarjev; vse te železnice pripadejo 1941. leta državi v čisto svojino. Konečno plača društvo za nadomestnino podaljšanega privilegija državi 12 milijonov goldinarjev gotovega.

Jasno je že iz tega, da je vender-le nekoliko pomagala vlanska opozicija, h kateri morali so pristopiti tudi vsi poštteni slovenski listi, h katerim pa je se ve da najmanj v tej stvari bilo prištevati najnovejše rjulo. Jasno je pa tudi, da si je društvo Severne železnice dalo naložiti pogoje, ki na laž postavljajo prejšnje trditve tega društva. A čeprav so

ti pogoji ugodni, vender še ni prav jasno, zakaj država rajši Severne železnice ne podržavi. Če delničarje do teh pogojev odjenjajo, gotovo si lahko obetajo, da bodo tudi poslej, tudi pri znižanih tarifnih imeli lepe dobičke in vsakdo se po pravici vpraša, zakaj si neki država odteza te koristi, ki bi jih lahko imela, da sama oskrbuje obrat te železnice?

Skoro gotovo bode dogovor, ki smo ga posneli, v kratkem uzakonjen, dasiravno se vse sploh trdi, da je „načeloma“ za podržavljanje železnice, tako vlada, tako desnica in takisto levica državnega zbora. Če pa se govori o Severni Ferdinandovi železnici — tedaj se zasučejo naše misli, naša načela na drugačno plat! A tako je pomagano vladi in delničarjem, ki bodo po tem dogovoru še petdeset in pet let „fruges consumere nati“ — na račun narodnogospodarskega napredka, na račun občinstva, ki mora plačevati drago zabavo.

In stoprav čez 55 let pripala bo najvažnejša ta železniška progna državi v svojino. Čudno, prečudno, da se računi delajo za 55 let naprej! Pri današnjemu napretku tehnike, pri opasnem političnem položaju, je več nego možno, da čez pet in petdeset let vsa Severna železnica ne bode več vredna, nego navadna stara šara, ne gledé na to, da se v tako dolge dobi še kaj družega utegne predgugati. Kdo more le približno povedati, koliko bode 1941. l. Severna železnica vredna? Koliko je danes vredna, pa se lahko izračuni, isto tako, koliko donša. Če torej preišljamo, da se gotovega sedanjega dobička branijo, nasproti pa svoja upanja zastavljajo na dvomljivo, iluzorično vrednost čez 55 let, dozdeva se nam, da se na medvedovo kožo pije, da se koristim posamičnikov daje prednost pred koristjo cele države.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 27. januarja.

Danes ima državni zbor sejo. Na dnevnem redu je nova pogodba s severno železnico. Pri tej priliki bode gotovo kaj burna debata; kakor časniki poročajo, bode tudi trgovski minister poprijel besedo, da pojasni stališče vlade. Poleg tega sta na dnevnem redu današnje seje nov pristojbinski zakon in zakon o urejenju duhovniške plače. Poslednji zakon je vlada že dolgo odkladala, da ga ni postavila na dnevni red, izgovarjaje se, da nema s čim teh

LISTEK.

Luzern.

Iz zapiskov kneza D. Nehljudova.

(Ruski spisal grof L. N. Tolstoj, posl. Vrbancov.)

(Dalje in konec.)

Beseda „poezija“ zdi se vam smešna, vi jo rabite le kakor neko smešno očitjanje, in pripuščate ljubezen do poezije otrokom in neumnim gospodičinam, in se jim posmehujete; vam je treba kaj pozitivnejšega. Pa deca zdravo sodi o življenji, ljubi in ve to, kar bi moral ljubiti vsak človek, in to, kar daje srečo, a vas je tako zmešalo in spridilo življenje, da se posmehujete temu, kar ljubite, in iščete tega, kar sovražite in kar napravlja vašo nesrečo. Vi ste se tako zmešali, da ne razumete te dolžnosti, katero imate do ubogega Tirolca, ki vam je napravil veseli užitek, a zato mislite, da ste dolžni zastoj brez koristi in radosti poniževati se pred lordom in žrtvovati mu, ne vem zakaj, svoj mir in ugodnost. Kaka neumnost je to, kako nezapopadljiva bedarija? Pa to me ni najbolj presenetilo ta

večer. To nerazumljenje tega, kar daje srečo, to nespoznanje poetičnih užitkov jaz skoraj razumem, ali vsaj privadil sem se temu, ko sem to srečal tako pogostem v življenji; surova, nevhvaležna trdosrčnost tolpe bila je zame novost; naj govore kar hočejo zagovorniki narodnega smisla, tolpa je zbranje, četudi dobrih ljudi, katere pa vender vežejo le gnusnost izbranih življenj, ter izrazuje samo slabost in surovost človeške prirode. Pa kako ste vi, otroci svobodnega, človekoljubnega naroda, kristjani, ki ste ljudje, na čisti užitek, katerega je vam pripravil nesrečni proseč človek, odgovorili s hladnostjo in zasmehovanjem. Pa ne, saj so v vaši domovini zavetišča za uboge. — Prosjaštva ni, in zato pa ni treba čustva usmiljenja, na katerem je osnovano prosjaštvo. — Pa on se je trudil, razveseljeval vas, prosil vas, da bi mu kaj dali od vaše obilnosti za njegov trud, katerega ste se okoristili. A vi ste ga s hladnim smehljanjem opazovali kakor redkost z visoke krasne palače, iz stotine vas, srečnih in bogatih, kateri ste ga poslušali ni bilo niti jednega, ne jedne, kateri bi mu bil kaj vrgel! Zasramovan je šel od vas, in neumna tolpa zasledovala je, smejoč se, in žalila ne

vas, ampak njega, zato, ker ste vi hladni, trdosrčni in nesramni; zato, ker ste mu vi ukrali užitek, katerega je vam pripravil, zato so ga žalili.

„Sedmega julija 1857. leta, je v Luzernu pred hotelom Schweizerhofom, v katerem obstajajo samo najbogatejši ljudje, potujoč prosjak pevec pol ure pel pesni in igral na gitaro. Okol stote ljudij ga je poslušalo. Pevec je trikrat prosil vse, da bi mu kdo kaj dal. Pa noben človek mu ni ničesar dal in mnogi so se mu posmehovali.“

To ni izmišljeno, ampak resnica, katero morejo potrditi vsi, ki so bili ta dan v Schweizerhofu, imena, katerih se lahko poizvejo iz časnikov.

To je dogodek, katerega bi zgodovinarji našega časa morali z ognjenimi in neizbrisljivimi črkami zapisati. Ta dogodek je pomenljivejši, resnejši in ima globokejši smisel, kakor vsa fakta, ki se opisujejo v časopisih in zgodovinah. Da so Angleži ubili še tisoč Kitajcev za to, ker Kitajci neso hoteli ničesar kupovati in njih dežela le požira kovani denar, da so Francozi ubili še tisoč Kabilov za to,

novih stroškov pokriti. Sedaj je pa bila prisiljena to storiti, ker sicer bi nemški konservativci ne glasovali za pristojbino novelo, od katere si pa finančni minister obeta mnogo državnih dohodkov, ljudstvo pa ima pričakovati novih državnih bremen. Čehi mislijo v letošnji budgetni debati zahtevati od vlade, da kaj več stori za česko šolstvo. Dobro bi bilo, da bi se tudi naši poslanci pri tej priliki oglašili za slovenske srednje šole. Ako slovenski zastopniki vladi dovolijo pristojbino novelo, bi tudi vlada se kaj morala ozirati na naše težnje. — Hohenwart bode najbrž poklican v gospodsko zbornico, pa tudi grofa Clam-Martinitica baje ne bode več v prihodnjem državnem zboru. Kakor se nekemu československemu listu poroča, ne bode zaradi slabega zdravja pri prihodnjih volitvah vsprejel nobenega mandata. Tako bi desnica izgubila dva odlična parlamentarca.

Ogerski trgovski minister bode predložil zbornici dostavni kredit za deželno razstavo. — Pravosodni minister bode sklical enketo, ki se bode posvetovala o izdelovanju načrta novega kazenskega reda.

Vnanje države.

Kakšen je izid volitev za francoski senat je našim bralcem že znano. Republikanci so pridobili mnogo sedežev. Omeniti imamo še, da je v Parizu izvoljen socialist Martin, zmernorepublikanski kandidat Spuller je propal. Propala sta pa tudi monarhisti de Broglie in de Fourtoul, kar je jako občutljiv udarec za orleaniste, in velik uspeh za republikance.

Anarhistični atentati v Londonu napravili so mnogo več škode, kakor se je sprva mislilo. Streha Westminster'ske palače ima več sto lukenj, ki jih je napravila eksplozija dinamita. V spodnji zbornici je vse križem razmetano in razdejano. Čelo železni stebri so podrti. Klopki liberalnih poslancev so vse razdrobljene, konservativcev pa ne. V Towerji je vsled eksplozije nastal požar in napravil mnogo škode. Kakor se sodi, so ženske prouzočice teljice tega atentata, ki so pod obleko prinesle dinamit. — Nemški liberalni listi neso zadovoljni z rusko-nemško pogodbo zaradi izročitve zločincev. Zlasti se jim zdi preostro, da bi se ne delalo nikakega razločka med političnimi in družinimi zločinci in da bi se tudi oni morali izročevati, ki so zakrivali samo razžaljenje cesarja. — V Frankobrodu, Offenbachu in Hanau-u proglasilo se bode obsedno stanje. — Tudi severni Amerikanci so začeli promišljevat, kako bi se z zakoni dalo omejiti širjenje anarhizma. Edmunds je senatu predložil predloge zakona ki ima namen odvracati zločinstva z dinamitom ter določuje kazni za take zločince. Po tem zakonu bodo kaznovani tudi tisti, ki širijo in prevažajo vedoma dinamit in druga razstrelila. — V Chicagu so zaprli nekega Otto Funka, pri katerem so našli posodo dinamita in smodnika ter peklenški stroj. Po poizvedbah policije je Funk socialist in sumen požigalja. On se izgovarja, da je napravil ta stroj, da se usmrti zaradi nesrečne ljubezni.

Večkrat je že Bismarck izrekel se proti parlamentarcem po poklicu. Iz tega tudi lahko sklepamo, da mu ne ugajajo taki možje, ki se h kratu nemški državni in pruski deželni poslanci, ter se skoraj vedno bavijo s parlamentarstvom. Proti njim si je sedaj izmislil novo sredstvo. Državni in deželni zbor zborujeta h kratu in ti poslanci se ne morejo sej obeh udeleževati.

Turčija je opustila misel, da bi odposlala ekspedicijsko v Suakim. Zato pa baje misli poslati več vojakov v Tripolis, da prehitijo Italijo, ko bi hotela prisvojiti si to deželo. Iz Rima se sedaj poroča, da je vest, da bi Italija hotela ovirati prevoz turških čet v Egipt, izmisljena. Morda so se pa Italijani premislili, ko so videli, da druge vlasti s tem neso zadovoljne.

Ker so tuji kapitalisti nakupovali v velikej meri posestva v **severnoameriških** zedinjenih državah, in ker to škoduje domačim državljanom, misli ameriška zbornica skleniti zakon, ki bode zabranjeval nakup zemljišč neameriškim državljanom.

ker žito dobro rodi v Afriki in ker je vedno vojna potrebna za izvežbanje vojakov, da turški poslanik v Napolji ne more biti žid in da cesar Napoleon gre slednji dan peš na sprehod v Plombières in po časopisih uverja narod, da vlada le po volji vsega naroda, — to so besede, ki skrivajo ali objavljajo kaj že davno znanega; pa dogodek, ki se je pripetil 7. julija v Luzernu, zdi se mi popolnem nov in čuden in tiče se ne vednih stranij človeške prirode, temveč neke znane dobe človeške civilizacije. To je fakt, ne za zgodovino ljudskih dejanj, temveč za zgodovino napredka in civilizacije.

Zakaj je ta nečloveški dogodek, ki ni mogoč v nobenej večjeji nemškeji, francoskeji ali italijanskeji vasi, mogoč tukaj, kjer so svoboda, civilizacija in enakost se popeli do najvišje stopinje, kjer se zbirajo najizobraženejši ljudje iz civilizovanih dežel? Zakaj nemajo ti razviti, človekoljubni ljudje, ki so sposobni za občno človekoljubno delo, človeškega srčnega čuvstva za osobno dobro delo? Zakaj ti ljudje, ki se v svojih palačah, društvih in na meetingih goreče zanimajo za oddaljene Kitajce, biva-

Dopisi.

Iz Celja 26. januarja. [Izv. dopis.] Naše okrožno sodišče pogreša zadnji čas treh referentov. Jeden svetovalec je že dalje časa bolan in dveh adjunktov ni na svojih mestih iz službenih ozirov, stroj pa deluje, ker so se opravila jako zmanjšala. Samo v civilnih rečeh je zadrega, kajti izmed vseh aktivnih 7 svetovalcev je samo eden civilist. Sploh se pri nas na izobrazbo kandidatov sodništva v državljanskih pravnih rečeh premalo gleda, praksa naših sodnikov v tej preiminitnej stroki je pomanjkljiva, in pač bi bilo bolj potrebno glede boljšega izučanja sodnikov na postavodajnem potu kaj ukreniti, kakor za disciplinarno ravnanje s kandidati pri sodiščih.

Čujemo, da se služba predstojnika pomočnih uradov pri okrožnem sodišču, ko bode „Schuh von Pomeisl“ umirovljen, ne bode več oddala, ali da se bode vsaj eden kancelist manj nastavil, ker izkušnja kaže, da Schuh-ovo službo izurjen diurnist lahko opravlja. — Pravijo tudi, da bodo konceptno osobje pri državnem pravdnistvu za jedno moč zmanjšali, ker je sicer za tri koncipiste dosti dela, pa za štiri se ne najde opravila, ker je v obče manj dela, kakor pred nekimi leti.

Večkrat obžalovana uredba, da sa adjuta avskultantom ne razločujejo in ne dele po sodiščih in da v zdanjih razmerah slovenski pravni praktikanti težko adjutum dobijo, je prouzročila, da nemamo skoro nič našincev za naraščaj pri sodništvu v Celjskem okrožji. Zopet opozarjamo na to naše poslance, stvar je prevažna v praksi. —

Naša mestna ljudska šola ima letošnjo zimo za uboge otroke ogrevalnico. Učenčki se sicer ne ogrevajo dosti v dotični sobi, ampak v snegu pred šolo, — samo da jesti dobijo. Dotična gospoda pa zna združevati dobro s prijetnim in večkrat se shajajo pri kuhanji neudeleženi gospodje v ogrevalnici na zajutrek. Vinski trgovec, ki ima v šolskem splotji najeto klet, privabi dobrih duhov izpod zemlje, zato pa sme prevažati svoje blago po ozkih ulicah blizu šole, tudi tedaj, ko so te ulice otrok polne. — To vse, da je mogoče tekrovati s slovensko šolo šolskih sester. Za „ogrevalnico“ kuhajo pred jedno šolskih sob. Slednja se navleče kuhinjskega sopuha in duha, — coram medico Neckermann nihil nocet.

Še faktum o naši meščanski šoli. Vodstvo te šole dopušča, da učenci po mestu beračijo; celo s pravim beraškim listom, nosečim pečat šole, hodijo učenci od hiše do hiše. In to, da se število učenecv zdržuje in potem dokazuje, da potrebujemo — nemške meščanske šole.

Iz Konjice 21. junuarja. [Izv. dop.] Volitve v občinski zastop so bile vendar razpisane, ko je ministerstvo samo to zaukazalo. Nemškutarji so na vse kriplje delali. Pozivali so volilce v pisarno dr. Ledererja na pogovor o „važnih rečeh“, denar trosili kakor še nikdar. Hodili so od vasi do vasi, plašili in grozili. Kdor je hranilnici dolžan moral se je udati. Pooblastila lovil je posebno dninarski pisar Kalšek, ter o tej priliki grdo Slovence in odlične narodnjake obiral, da, celo rajnega dr. Antona Prusa, od katerega je vsakega novega leta dan prav rad darila jemal, na miru ni pustil. Pooblastila smo večinoma prekrišali. Nemškutarji so nabrali nad 100 gld, dva polovnjaka vina, mnogo sodčkov piva, jedi in 900 cigar za lačenbergerje vsake vrste. Teh

so tudi v ponedeljek 12. t. m., ko je III. razred volil, precej nalovili, med onimi, ki so od zahodne strani prišli in skozi mitnico v trg morali. Pri „Bärenwirtu“ so čakali Ad. Walland, Bärenwirt in njega pristaši in lovili, obdelovali ljudi, da je bilo grdo; kdor se jim ni udal, je moral bežati. Tako so delali na vseh krajih, pri vseh uhodih v trg. Glasno so se kmetje pritoževali nad surovostjo, s kojo so jih v trgu obsipali.

V volilno komisijo je župan samo kmeta Železnikarja od naše strani poklical, ki seveda ni mogel dosti ugovarjati. Ko smo v deželni zbor volili, dovolil je vladni komisar vsakemu, ki kandidata sam z volilnega listka brati ni mogel, da mu je kdo drugi pomagal, pa ta olajšava sedaj ni veljala, „marš hinaus“, je zagrmelo, če ni znal brati ali ni imena naglo na pamet vedel. Volilna komisija se je nalašč zbrala v tesni občinski pisarni, v kateri se pisar Bunte komaj obrača, ne pa kakor ob času deželno-zborske volitve v hranilnični sobani, ki je prostorna za 200 ljudi. Volilci so torej na stopnicah, v lopi in celo na trgu v snegu stati morali, neso tedaj pogosto slišali, če so jih klicali in so le s težavo in na pol razcukani ter obsovani do komisije dospeli, kajti v lopi, veži in na stopnicah gnetili so se pijani pobalinski hujšaki in ljudje kakor krčmar Pirš, čevljar Klančnik, krojač Pečnik, velikoposestnik Klanferjev Jakec, Miha Kolarič in jednaki. Tu se je suvalo in ruvalo, rivalo in cukalo, psovalo in zabavljalo. Nadejali smo se mnogo slabega, a kar se je godilo, to presega najskromnejše meje dostojnosti in medsebojnega življenja. Vsi so se čudili, da vladni komisar pri teh volitvah ne posreduje. Vkljub temu, da je volilni zapisnik zmešan sestavljen, vkljub pijati in klobasam, denarju, cigaram in obljubam, vkljub temu, da so nemčurji naše begali, strašili in grdili; vkljub temu, da pooblastila nekatera veljati niso smela, je narodna stranka vender-le v III. razredu skoraj zmaga, kajti g. Hertl, Šepic in Pajek so izvoljeni, trije so pa propali za 2 do 3 glase po sledeči zvižaji. Imeni Valant in Wallant sta si jednaki. Semtertja je kakšen volilec rekel nedoločljivo Valant, na kar so ga hitro zmešali vprašajoč: Alberta? Da, Alberta so nekateri djali in zapisal se je Adalbert Walland namesto Franz Valant Kolar. Rekli so tudi kmetje: potem pa doktorja. Katerega doktorja hočete, hočete Premšaka? — Naj bo Premšak, glasilo se je nekaterikrat namesto dr. Prus. To je torej isti, „grosser deutscher Sieg“, ki so ga naši Nemci priborili. Postavili smo se prvokrat v bo in skoraj zmagali. Ko bi ranji dr. A. Prus še bil mej nami, bili bi nemčurje sijajno za vselej premagali. Živo spominjali smo se pri teh volitvah tudi pokojnih nadžupnikov gg. Rozmana in Ulage. Da sta onadva še mej nami, ne bili bi se nemčurji niti ganili. Tako pa smo bili, od strani, kjer bi se imeli najbolj zanašati, brez podpore, brez vsake pomoči. Gospod nadžupnik bil je popolnem brezbrizen, indifereenten in s svojo pasivnostjo deloma pripomogel, da smo podlegli.

Domače stvari.

— (Knez in škof dr. Misija) odpeljal se je na Dunaj, da se udeleži posvetovanj o kongruu.

— (Pravil mestne hranilnice Ljubljanske) ministerstvo ni potrdilo, ker se ni v ta namen prosilo dovoljenja pri deželnem zboru kranj-

joče v Indiji, za razširjenje kristianstva in omike v Afriki, za osnovo društev za zboljšanje vsega človeštva, nemajo v svojej duši prvotnega čustva človeka k človeku. Mari ni več pri njih tega čustva, ter so njega mesto zavzela baharija, častiljubje in koristolovstvo, ki jih vodijo v palačah, društvih in na taborih? Mari razširjenje razumne, samopridne asocijacije, katero imenujemo civilizacija, zamori in nasprotuje potrebnosti instinktivne in ljubezenske asocijacije? Mari je to ona enakost, za katero se je prelilo toliko nedolžne krvi in zvršilo toliko zločinov? Mari morejo biti narodi kakor otroci srečni samo z besedo enakost.

Jednakost pred zakonom? Da mari se vse življenje vrši v okvirji zakonov? Le tisočina življenja podvržena je zakonu, ostalo se pa vrši zunaj zakona, v krogu mravov in družbinih nazorov. A v družbi je natakar lepši oblečen od pevca in ga sme brez kazni žaliti. Jaz sem lepši oblečen od natakarja in ga smem tedaj brez kazni žaliti. Švicar smatra mene za višjega, pevca pa za nižjega od sebe; ko sem se jaz pridružil pevcu, imel me je za jednakega s seboj

in bil je z menoj surov. Ko sem se razjezil na švicarja, je ta zopet priznal, da je manj od mene. Natakar se je razjezil na pevca in pevec je priznaval, da je manj od njega. Ali je taka država res svobodna, kakor jo ljudje imenujejo, v katerej denejo v zapor tudi le jednega državljana, ker on dela to, kar more, da se preživi, ne da bi komu delal kaj škode.

Nesrečno, pomilovanja vredno bitje je človek s svojim zahtevanjem odločnih rešenj vseh vprašanj, ko je vržen v ta večnogibajoče se, brezkončno morje dobrega in hudega, dogodkov, domišljij in nasprotev! Na stotine let se trudijo ljudje, da bi spravili na jedno stran dobro, na drugo slabo. Minula bodo še stoletja, in kolikor naj bi tudi pridejal nepristranski um dobrega in slabega, tehničar se ne bode premaknila in na vsakej strani bode toliko dobrega kakor slabega. Ko bi se vendar človek odvadil misliti in soditi resno in določno, in dajati odgovore na vprašanja, ki so mu dana, da ostanejo vprašanja! Ko bi on vender razumel, da je vsaka misel lažnjiva in resnična! Lažnjiva radi jednostra-

skem, kakor predpisuje občinski red. Iz tega neljubega odloka, po katerem se ta stvar zopet zavleče za nekoliko mesecev, bi ušle kdor našim mestnim odbornikom nalagati vso krivdo. A slednji ravnali so „bona fide“, da dovoljenja deželnega zbora kranjskega k temu ne treba, kajti mestna hranilnica Mariborska ni potrebovala nikakega takega dovoljenja. Prav naraven bil je torej sklep, da isto, kar velja za Maribor, mora biti veljavno tudi za Ljubljano. Ker so nas pa sedaj z visokega mesta drugače poučili, priznavamo, da človek nikoli ni dosti moder, kajti v vsakem slučaju nam že nasproti doni stereotipni: „Ja, bauer das ist was anderes!“

— (Sijajni ples.) Vsi društveniki in prijatelji narodne Čitalnice Ljubljanske naj bodo še enkrat opozorjeni na to, da priredi Ljubljanska Čitalnica dne 1. februarja 1885 ob 8. uri na večer V. Vodniku na čast običajni sijajni ples v društveni dvorani. Pristopa k temu plesu nemajo izključljivo le društveni udje, ampak tudi po udihi vpeljani gostje, ki plačajo po 1 forint vstopnine. Odbor dostavlja temu naznanilo prošnjo, naj bi se blagovolilo na to delati, da bo udeležba letos prav mnogobrojna in izid sijajnega plesa v resnici sijajen.

— (Maskarada Sokolova) Pomnoženi odbor za to veselico imel je že tri seje, pri katerih se se dogovorile in določile vse podrobnosti. Maskarada bode zopet na Starem strelišči, svirala pa bode vojaška godba pešpolka štev. 17. Za jed, pijačo in sladčice skrbel bode g. Cesaric, najemnik čitalniške restavracije. Dvorana bode letos na novo in prav okusno olepšana in skrbelo se bode na vse strani, da bode tudi letos Sokolova maskarada najlepša in najzvirnejša veselica. Za skupine bi se priporočalo, da bi se že sedaj začelo pripravljati. Posebno onim gg. Sokolom, ki se ne mislijo udeležiti v društveni obleki, polagamo na srce, da se pridružijo kakšni skupini, ali da vsaj pridejo v kostumu. Čim bolj se bode na to gledalo, tem slikovitejša, tem lepša bode maskarada. V ostalem pa bode k ugodnemu utisu tudi veliko pripomoglo, ako bode dovolj Sokolov v društveni opravi, da bode veselica imela pravi društveni značaj. Konečno še nekaj. Vodstvo plesu prevzela sta gg. Jelčnik in Juvančič, ki oba slujeta kot izvrstna aranžerja. Gospice in gospodje smejo se torej nadejati prav elegantne zabave.

— (Umrli) je v nedeljo v Borštu pri Trstu osemdesetletni starček Blaž Glavina, oče Tržaškega škofa.

— (Umirovljen) je g. Josip Valon, svetovalec kr. sodbenega stola v Petrinji vsled bolezni. — Upokojeni je brat župnika na Vranskem g. Antona Balona.

— (Poročil) se je danes v Medvodah gosp. Fran Gregorič, posestnik v Krškem, z gospodičino Franjo Kavčič-ovo, hčerko gosp. Lorenca Kavčič-a, c. kr. poštarja in posestnika v Medvodah.

— (Z Dunaja) se nam piše: Naš rojak g. dr. Josip Dernjač, skriptor v biblioteki akademije obrazovnih umetnostij, sin gospoda nadučitelja Tomaža Dernjača v Sevnici, je izdelal knjigo o skulpturah v cesarskem gradu Schönbrunn. „Wiener Ztg.“ je že objavila odlomek iz omenjenega spisa

nosti, nezmožnosti človeške obseči vso istino, resnična po izraženi jedne strani človeških prizadevanj. Naradili so podrazdelitve v tem večnem gibajočem brezkončnem, brezkončno zmešanem kaosu dobrega in hudega, potegnili črte po tem morji in čakajo, da se razdeli tako tudi morje. In kakor bi ne bilo milijon drugih razdelitev z vse družih stališč. Res delajo se še te razdelitve le stoletja, pa minula so stoletja, pa bodo še milijoni let. Civilizacija je dobro; barbarstvo — zlo; svoboda — dobro; — sužnjost — zlo. Evo to domišljeno znanje uničuje instinktivna, blaga, prvotna zahtevanja dobrega v človeški prirodi. In kdo more meni določiti, kaj je svoboda, kaj despotizem, kaj civilizacija, kaj barbarstvo? In kje so meje tega in drugega? Komu je v duši tako nepremakljivo to merilo dobrega in hudega, da bi mogel meriti bežeča zamotana fakta? Kdo ima tak um, da bi še v mirnej priteklivosti mogel objeti vsa fakta in pretehtati jih? In kdo je videl tako stanje, v katerem bi ne bilo dobrega in hudega vkupe? In kdo je v stanu popolnoma odtrgati se s svojim umom vsaj za trenutek od življenja, da bi nezavisno od

in strokovnjaški krogi se za monografijo gospoda dra. Dernjača jako zanimajo.

— (Odvetniška zbornica štajerska) ustavila je dr. Strafelli odvetniku na Ptui odvetniško poslovanje za leto dni, počenši od 4. t. m. Oskrbnikom njegovo pisarne imenovan je dr. vitez Fichtenau, odvetnik na Ptui. Dr. Strafella je poznat kot strasten naš nasprotnik, znano pa je tudi, da se je že davno kaj takega pričakovalo in mi smo že pred dobrim letom v našem listu javno zahtevali, da se strogo preišče Strafellino poslovanje, kajti o nerednostih v njegove pisarni, o ogromnih računih, zlasti v neke varuške zadevi, čule so se, govorile in pisale čudne vesti, ne da bi je bil kdo zanikaval.

— (Vprašanje in prošnja.) Gospod urednik! dovolite mi, da v vašem cenjenem listu neko vprašanje stavim, ki se tiče nekaterih lovskih postav in naredeb, ter ob enem dotične oblasti pomoti prosim. Po zakonu z dne 20. decembra 1874. leta se jarebice od 1. januarja do 15. avgusta ne smejo streljati, in kdor bi se zoper to določbo pregrešil, plačati mora globo od 5—50 gld. — Človek bi mislil, da postava ne velja samo za lovce, ampak tudi za lovske tatove. Ali kakor je videti, temu ni tako, kajti kako pa bi vendar to moglo biti, ako se še zdaj — to je 25. januarja — skoraj po vseh krčmah jarebice kot posebno slastna jed ponujajo in porcija po 50 kr. prodaja! Znano je, da babe posebno v tržnih dnevih kar v koših jarebice v mesto na trg donesajo ter jih brez strahu in brez kazni na trgu in po krčmah prodajajo. Če velja zakon za lovca, ki mora drago plačevati lovsko pravico, kako to, da smejo lovski tatovi, ki jarebice v zanjke love, brez kazni ukradeno blago javno prodajati? — Če že dotične oblasti nečejo lovskih najemnikov in lovcev v njih pravicah varovati, pričakovati bi se vendar smelo, da bi se domislile, da je njih dolžnost skrbno čuvati, da se postavam ne zavija nos. — V letošnji hudi zimi, ko je navadno veliko snega palo, navstal je hud čas za živalice, ki si morajo na prostem živeti iskati — klatežem pa željno pričakovana doba, ko z vspehom nastavlajo zanjke tem živalicam. — Glad pritira revno živalico blizu kozolcev in hiš, kjer bi se dalo še kako zrnice najti, a revna in izstradana živalica ne ve, da jej je brezsrčni lopov zanjke nastavil, v katerih gotovo svojo smrt najde. — Naj bi vendar slavni magistrat svojim organom — redarjem in mitničarjem — zapovedal, da se naj vsaka divjina, ki se prinese v mesto na prodaj v času, ko je prepovedano jo loviti — brez razločka konfiscira dotični tat ali pa prodajalec sodnji v zaslužno kazen izroči. Za to prosi prijatelj lovstva in prijatelj živalic.

— (Sv. Pavla somenj) bil je včeraj prav dobro obiskan. Živine prignalo se je nad 1800 glav in sicer: 420 konj, 900 volov, 460 krav in 40 telet; tudi nad 100 prašičev se je postavilo na somenj. Na konjskem, kakor tudi na govejem semunjišči bila je jako živahna kupčija, ne le da so domačini mej seboj kupčevali, temveč tudi tujih kupcev bilo je veliko, posebno Lahov, kateri so tudi največ volov in krav pokupili. Cena je še vedno visoka; prašiče prodajali so po 20—22 kr. stari funt.

— (Pravniško.) Pravosodnje ministerstvo je dne 12. t. m. vsem sodiščem doposlalo naredbo, ki ima v sebi določila z namenom, da se v bodoče

vrha pogledal nanj? Samo jednega nezmotljivega rokovoditelja imamo, Vsesvetnega Duha, ki prešinja nas vse vkupe in slednjega posebe, in udihuje vsakemu teženje k temu, kar je pravo; isti Duh, kateri velela drevesu rasti proti solncu, cvetki tresti seme jeseni, in v nas vzbuja, ne da bi vedeli, ljubiti drug drugega.

In ta nezmotljivi blaženi glas zaglušuje umni in nagli razvoj civilizacije. Kdo je bolj človek in kdo bolj barbar: oni lord, ki je, ko je zagledal umazano obleko pevca, bežal od mize, ter za njegov trud ni dal niti milijoninega dela svojega premoženja, in sedaj sit sedeč v mirnej sobi, mirno presojuje kitajske zadeve in odobruje tam izvršene uboje, ali oni pevec, ki v nevarnosti, da ga ne utaknejo v zapor, z jednim frankom v žepu, že dvajset let hodi po gorah in dolinah, nikomur ne dela škode in ljudi zabava s petjem, katerega so žalili, da skoraj ven vrgli nicoj in kateri je truden, lačen, in prehlajen šel spat kam na gnilo slamo.

In sedaj sem zaslišal iz mesta v nočnej tišini gitaro majhnega možička in njegov glas.

bolj enakopravno postopa s kaznjenci v sodnih uječah glede odplačila za njih dela, to pa ne le v primeri mej temi kaznjenci samimi, nego tudi v primeri s kaznjenci po kaznilnicah; nadalje z namenom, da se uvede jednotno odplačevanje ujetnikov, ki delajo v preiskovalnem zaporu. Obširna ta določila stopijo v veljavo v 1. dan marca meseca l. l.

— (Žalostni konec Pihlerjeve žganjarije.) Hišo g. Alberta Rama v Gledaliških ulicah št. 8, nekdanj posest g. Pichlerja, kupil je pred kratkim g. Albin Ahčin. V tej hiši je znana Pihlerjeva žganjarska klet, tekmeč g. Lassnika žganjarske kleti v Balsovi hiši. Ko je g. Ahčin kupil hišo, odpovedal je takoj najemniku žganjarije, ker bode dotične prostore rabil za-se. Včeraj bil je konec žganjarske glorijske v teh prostorih in praznili ter pomivali so se sodi. Za ta posel najel je najemnik tri prave žganjarje, svoje dolgoletne zveste goste. Za plačilo prepustil jim je goščo od soda, v katerem je bil pelinovec. Žalostnim srcem napili so se žganjarji do sitega in rezultat je bil, da je jeden izmed njih, Janez Krušič od Device Marije v Polji, na mestu mrtev obležal, drugi pa je popolnoma omamljen. Le tretji je bojda po vseh štirih prilezel na drugo stran Gledaliških ulic v gostoljubne prostore Lassnikove žganjarije. A tam so ga kmalu postavili pred prag in v veži je obležal. To tedaj bil je žalostni konec Pihlerjeve žganjarije! Vivat sequens!

— (Vabilo k veselici), katero priredi Cerkljska Čitalnica dne 1. febr. 1885 v prostorih g. Josipa Milavca. Spored: 1. „Slovenec sem“, moški zbor. 2. Deklamacija: „Devica Orleanska“. 3. „Slava Slovincem“, moški zbor. 4. Komični prizor s petjem. 5. „Zvezna“, poje moški zbor. 6. Tombola. 7. Ples. — Začetek ob 8. uri. — Vstopnina: za ude 30 kr., za neude 50 kr. od osebe. Odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rim 27. januarja. Agenzia Stefani poroča: Italijani zavzeli so v 25. dan t. m. Beilul, razprostrli italijanski prapor. Načelniki domačinov se je prijazno vsprejeli.

Razne vesti.

* (Potresi v Španiji.) Kralj Alfonzo povrnil se je 22. t. m. zvečer v svojo prestolnico domov, kjer ga je ljudstvo s posebnim veseljem vsprejelo. Na potovanju bil je priljubljeni vladar povsod z veliko navdušenostjo in z izredno ljubeznijo vsprejet. Nogi in roki poljubovali so mu ljudje ter ga lepo prosili naj ostane še dlje časa pri njih. V Malagi odredil je kralj zavod za pokončevanje trtne uši in za sajenje ameriških trt. Po Andaluziji so potresi nekoliko ponehali. A 20. t. m. čutili so pri Peji v pokrajini Alikante hud potres, vsled katerega se je neka velika skala sesela za 5 metrov.

* (Najnovije prirodno čudo.) V nemškem romanu „der Sohn des Eberwirthes“, sedaj v „Weissenb. Wochenblattu“ izhajajočem, čita se to-le izredno prirodno čudo: Martin šel je mej tem v konjsko stajo obstoječo iz večjega in manjšega prostora. V prvem stala sta dva dobro rejena rujavca (konja), prežvekujoča pri jasliah. Lejte si no! dandanes že nemški konji prežvekujejo! To ni kar si bodi! Ja die deutsche Gründlichkeit!

Narodne-gospodarske stvari.

Trsna uš in zemljiščni davek.

Iz Amerike v naše dežele zanešena trsna bolezen, proti katere dozdej še ni iznajdeno nobeno

Ne, rekel sem sam pri sebi, ti nemaš pravice milovati ga in jeziti se ua blagostanje lorda. Kdo je pretehtal notranjo srečo, ki leži v duši vsacega človeka? Evo on sedi sedaj kje na umazanem pragu, gleda na blesteče nebo in veselo opazne sredi tihe, z lepim duhom napolnene noči, v njegovi duši ni očitavanja, zlobe in kesanje. A kdo zna, kaj se godi sedaj v duši vseh teh ljudi, za temi dražimi, visokimi stenami? Kdo ve, ali je v njih tolike brezskrbne, krotke radosti v življenju in soglasja s svetom, kolikor ga biva v duši tega malega človeka? Brezkončna blagost in modrost Tega, kateri je dovolil vse te nasprotja. Samo tebi, ničevnemu črvičku, ki predrzno in brez pravice skuša razložiti Njegove zakone, Njegove naredbe, samo tebi se zde nasprotja. On krotko gleda s svetle neizmerne visočine in raduje se brezkončne harmonije, v katere se vi vse polni nasprotja brezkončno gibate. V svojej prevzetnosti misli si se iztrgati iz zakonov občega. Ne, tudi ti s svojo majhno neznatno nevoljo na natakarje strinjaš se s harmoničnimi zahtevami večnega in brezkončnega.

sredstvo, prikazala se je najprej v deželni vinogradski šoli v Klosterneuburgu blizu Dunaja, od koder je po prodanih trsih bila raztrgana v razne kraje. Pred tremi leti našli so jo že tudi v Bizeljskih vinogradih, od koder se žalibog le prenaglo na vse kraje širi. Leta 1875 bil je proglašen zakon, da morajo vinogradniki tiste dežele, v kateri se je našla trsna uš, plačati vse stroške, kolikor se jih nabere za delo proti razširjanju trsne uši. Po tem zakonu bi tedaj nesrečni vinogradniki ne le plačali visokega jim naloženega gruntne davka, ampak še imeli posebne priklade zastran trsne uši, katera tudi njim proti vinograde uničiti.

Da se ta krivična odločba odpravi, sklenil je državni zbor v seji 18. decembra 1884. po vladini predlogi zakon, po katerem se bodo odslej plačevali stroški proti razširjanju trsne uši po jedni tretjini od države, druga od dežele in le jedna tretjina bi zadela vinogradnike, ako bi dežela ne hotela tudi te tretjine plačati. V tem zakonu pa, kakor v prejšnjem, ni izrečeno, kaj je z zemljiščnim davkom onih posestnikov, katerih vinogradi so uničeni od trsne uši. Ko se je leta 1880 potrdil zakon o zemljiščnem davku, določilo se je, da velja za 15 let in da se v tem času ne sme spreminjati zaradi tega, da kaka parcela ni več to, kar je bila ob času vcenitve, na primer, da ni več vinograd ali njiva, ampak se je opustila za drugo, slabejo kulturo.

Po tem zakonu mora tedaj vinogradnik za svoj vinograd zmirom cesarski davek plačevati, dokler ni dotekla petnajstletna doba, če prav mu je vinograd že zdavnaj uničila trsna uš in ima namesto njega le pustošo in slabo pašo.

Ko se je tedaj državni zbor posvetoval o novi postavi zastran stroškov proti trsni uši, je več poslancev, mej temi tudi naš slovenski poslanec gosp. dr. Vošnjak, zahtevalo, da se naj v postavi tudi izreče, da posestnik za vinograde od trsne uši uničene, ne plačuje davka za vinograd, ampak za tisto kulturo, katera je nastala po opustošenju vinograda. Vladni zastopnik v to ni hotel privoliti, češ, da se s tem celi zakon o zemljiščnem davku spreminja in tudi zaradi tega ne, ker se gruntni davek za vinograde ni posebno povišal.

Na to odgovoril mu je gosp. dr. Vošnjak tako-le:

„Ako se pomisli, kako težko škodo trpé vinogradniki v tistih krajih, kamor se je zatrosila trsna uš, moramo se čuditi, da se je vladni zastopnik izrekel proti odpisavanju zemljiščnega davka za vinograde od trsne uši zadete. Djal je, da se s tem zakon o gruntne davku, ki je bil sklenen za 15 let, spreminja, kar bi ne smelo biti. Toda pozabil je, da je največja krivica posestniku, ako mora plačati popolni zemljiščni davek za parcelo, katera ni več vinograd, ampak kaka slaba paša.

Davek za vinograde je neznosno visok, na pr. so se vinogradi v Mariborskem, Ptujskem, Ljutomerškem okraji vcenili s čistim prinosom od 40 do 44 gld. za prvi razred, za nižje razrede pa od 20 do 32 gld. Ako iz te vcenitve izračunamo davek, znaša na leto po 6, 8 do 10 gld. za oral, in s prikladami še jedenkrat toliko. Ako so ti vinogradi uničeni od trsne uši, bo le malokje mogoče in njih napraviti dobre senožeči ali sadovnike. Vinogradi so na strminah s plitvo zemljo, kjer po opuščenju ne ostane družega, nego revna paša. Za tako pa znaša davek prav malo, nekaj krajcarjev, ne pa 16 do 20 gld. za oral.

Gospod vladni zastopnik je sicer omenjal, da se pri uredbi zemljiškega davka neso prebudo obtežili vinogradniki. Mogoče, da ne v drugih deželah, na Štajerskem pa je čisti donesek za vinograde od 600.000 gld. poskočil na 810.000 gld. in je davek v nekaterih krajih še jedenkrat tako visok, kakor je bil pred urenjenjem.

Vinogradniki v okrajih, kjer je trsna uš, so že tako silno razburjeni, kar se je lani pokazalo pri žalostnih dogodjajih v Brežiškem okraju, ker so videli, da vse, kar se je storilo proti trsni uši, ostalo je brez uspeha. Vinogradi so se iztrebili, lastniki trpeli so vsakojake sitnosti in končno se razširja trsna uš na vse strani. In zdaj se zahteva, da vinogradnik, čegar vinograd je uničen, mora plačati še zanaprej zemljiščni davek, kakor da bi imel še tak prihodek od pustoše, ki je ostala tam, kjer je poprej bil vinograd.

G. dr. Vošnjak potem vladi oponaša, da iz početka ni dovolj odločno proti trsni uši postopala, in navaja, koliko denarja so iz državne kase potrošili na Nemškem in Ruskem, da so trsno uš precej, kjer se je prikazala, pokončali. Ako se vinogradi niso mogli obvarovati proti trsni uši, naj se od nesrečnih vinogradnikov saj ne zahteva, da morajo plačevati davek od vinograda, katerega nimajo.

Državni zbor je potem v zakon vsprejel določbo, da se od opuščenih vinogradov plača le tisti davek, kateri se za nje odmeri po kulturi, v katero spadajo. Bati se je pa, da gosposka zbornica ne uniči te določbe, ker se, kakor se kaže, finančno ministerstvo protivi taki spremembi zakona o zemljiščnem davku.

Denašnje številki „Slovenskega Naroda“ priložen je računski sklep posojilnice v Celju za leto 1884, na katerega svoje čast. čitatelje opozorujemo.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Sigurno zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpé vsled zaprtja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja in drugih slabosti, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov prepat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 7 (11-1)

Umri so v Ljubljani:

22. januarja: Blaž Hartman, poštnega sluga sin, 2 leti, Kurja vas št. 16, za vnetjem pluć.
23. januarja: Kristijan Kuhelj, konduktorjev sin, 5 mes., Franciskanske ulice št. 6, za božjastjo. — Urša Velkavrh delavčeva žena, 41 let, Sv. Florjana ulice št. 16, za krvavenjem.

25. januarja: Anton Strehar, mesarjev s n, 6 dni, Sv. Petra cesta št. 58, za čeljustnim krčem. — Alma Preinich, zdravnikova hči, 4 mes., Kravja dolina št. 1, za osepnicami.

26. januarja: Ana Jančar, delavčeva hči, 1 1/2 leta, Poljanska cesta št. 18, za otrpnenjem pluć.

V deželni bolnici:

23. januarja: Janez Hricovec, piskrovezec, 9 let, za jetiko.
24. januarja: Jakob Košmeri, gostač, 65 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
26. jan.	7. zjutraj	741.60 mm.	— 3.6°C	sl. zah.	obl.	
	2. pop.	739.89 mm.	— 1.6°C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.20 mm.	— 4.6°C	sl. vzh.	oul.	

Srednja temperatura — 3.3°, za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 27. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 45	kr.
Srebrna renta	84	„
Zlata renta	106	„
5% marcna renta	98	„
Akcije narodne banke	864	„
Kreditne akcije	303	„
London	123	70
Napol	9	77
C kr cekini	5	80
Nemške marke	60	35
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
Državne srečke iz l. 1861	100 gld	173
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	50
Ogrska zlata renta 6%	97	85
4% „	93	95
5% „	104	—
5% štajerske zemljišče odvez obliq	115	50
Dunava reg. srečke 5%	122	50
Zemlj. obq avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	112	—
Prior obliq Elizabetine zapad železnice	105	50
Prior obliq Ferdinandove sev. železnice	100 gld	176
Kreditne srečke	10	19
Rudolfove srečke	120	104
Akcije anglo-avstr. banke	213	25
Tramway-društ. velj. 170 gld a v.		

Izprašani

poštni in brzojavni odpravnik

s prav dobrimi spričali išče mesta. Na zahtevanje je pripravljen kavejjo položiti. — Dopise se prosí z naslovom: **Josip Zakurajšek v Velikih Laščah.** (56-1)

100 litrov naravno čistega

brinjevega cveta

je na prodaj pri

Alojziji Domicelj-i,

(57-1)

v Zagorji pri št. Petru.

Prava marzeilska galerta

je najgotovše, najhitrejša in najcenejša sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in jamči se za najboljši uspeh; dobiva se pri

A. HARTMANN-u,

v Ljubljani, Tavčarjeva palača.

FRANC STAJER,

c. k. notar in zagovornik v kazenskih stvareh,

odpre

v torek dné 27. januarja 1885

svojo pisarno

v Metliki

v graščini vit. dr. Jos. Savinschegg-a.

V Švico, Francijo, Belgijo, Ameriko in Anglijo najceneje

via Innsbruck-Ariska železnica.

Izdaja vozni listov (kart) za železnice in parnike. Vsa posajsnila o potovanji po avstrijskih in inozemskih deželah daje zastoj (800-7)

KAROL HUNOLD,

Innsbruck, Erlenstrasse 13.

Mejnaročna prometna pisarna.

Vabilo na naročbo

Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.50
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.20
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.20

Ako pa tudi odajemo vsak posamičen zvezek, vender se priporoča, pošljati naročnino za več zvezkov skupaj. Naročnina znaša za I., II. in III. nevezani zvezek 2 gld. 40 kr. Za vse tri lepo vezane zvezke 4 gld.

Naročnina za zvezek I., II., III., IV. in V. stoji 3 gld. 50 kr., za elegantno vezanih prvih 5 zvezkov 6 gld. Naročnina pošilja se najprikladneje s posnimi nakaznicami pod naslovom: g. Jos. Staré v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročniki dobivajo knjige franco.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr. izvod, ako si naročé skupno po 10 izvodov ter zanje pošljejo gosp. dru. Jos. Staré v Ljubljani, naročilno sveto 6 gld.

(22-5)

Odbor za Jurčičev spomenik.

Zobozdravnik SCHWEIGER

z Dunaja

stanuje v hotelu „Stadt Wien“, II. nadstropje, sobna št. 23 in 24.

Ordinira vsak dan od 9. do 12 1/2 ure in od 2. do 4. ure popoldne. Vse operacije izvajajo se hitro in gotovo prav po modernih zahtevah novejšega časa. (34-4)

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

P. n. člani oddelka III.

katerih zavarovanje v društvih za vzajemno podedovanje konča dné 31. decembra 1884, pozivljajo se v smislu §. 12 pravil tega oddelka, da pošljejo naravnost glavnemu ravnateljstvu v Prago s priporočeno pismom naslednje listine:

1. **Kratni list zavarovanja** (obmišljenca), t. j. listega, na čegar življenje je bilo zavarovanje skleneno. Ta list — ali pričevalo o starosti — mora biti izdan po dotičnem župnijskem uradu in redno kolekovan; naveden izpisek iz matice ne zadostuje.

2. **Pričevalo, da je zavarovanje** (obmišljenec) preživel 31. dan meseca decembra 1884. To pričevalo izda tudi župnijski urad in potrdi občinsko predstojništvo, oziroma c. kr. beležnik občine, v kateri je v tem času naseljen zavarovanec.

Po izrecnem glasi §. 12 pravil odd. III. izgubi vsakdo, ki teh listin ne predloži najkasneje do 31. marca 1885, vse svoje pravice do končnega deleža in zapade tak delež v korist ostalih članov dotičnega podedovalskega društva. (55)

Glavno ravnateljstvo

vzajemno zavarovalne banke „Slavija“ v Pragi.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mäloverh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribč. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešern ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribč. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstivo z grozdem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Chervuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.